

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЉЕНО: 15.3.2012

Орг. јоа.	Број	Пржлог	Вредности
	3775/11		

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
К Р А Г У Ј Е В А Ц**

Одлуком Стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу број 62/20, од 14. 02. 2012. године формирана је Комисија за оцену подобности теме за израду докторске дисертације кандидата **Велибора Бајичића**, под називом **"Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела"**. На основу те одлуке, Комисија у саставу проф. др Станко Бејатовић, редовни професор Правног факултета у Крагујевцу, за ужу кривичноправну научну област, проф. др Снежана Соковић, редовни професор Правног факултета у Крагујевцу, за ужу кривичноправну научну област и проф. др Горан Илић, ванредни професор Правног факултета у Београду, за ужу кривичноправну научну област, извршила је увид у документацију коју је кандидат Велибор Бајичић приложио уз пријаву и Већу подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

о оцени подобности теме докторске дисертације

1. Кратка биографија кандидата:

Бајичић Велибор је рођен је 1976. године у Бањој Луци, где је завршио основну и средњу школу. Дипломирао је на Факултету цивилне одбране (сада Факултет безбедности) Универзитета у Београду 2004. године, а на Факултету правних наука Паневропског универзитета Аперсион у Бањој Луци дипломирао је 2009. год. На Високој школи унутрашњих послова у Бањој Луци дипломирао је 2000. год., а на International Law Enforcement Academy, Budapest 2005. год. стекао је назив Специјалисте за откривање и истраге кривичних дела организованог криминала и тероризма. На Правном факултету Универзитета у Крагујевцу уписао је 2009. год. докторске студије (Кривичнопроцесна ужа научна област). Говори енглески језик.

Радни однос засновао је 2001. године у МУП Републике Српске, и то прво на месту инспектора приправника, потом месту главног инспектора полиције, шефа истражног одељења за сузбијање кривичних дела организованог криминала, начелника одељења за истраге кривичних дела тешког и организованог криминала, а сада се налази на пословима главног инспектора полиције у МУП Републике Српске.

У школској 2009/2010. год. обављао је послове асистента на Високој школи унутрашњих послова у Бањој Луци на предметима Управљање посебним операцијама и Привредној криминалистици. Од школске 2011/2012. год. асистент је на Факултету безбедности и заштите у Бањој Луци на предмету Привредна криминалистика и методологија истраживања безбедносних појава.

До сада је објавио пет научних и стручних радова у домаћим и међународним часописима, а учествовао је и у раду научних и стручних скупова.

Објављени радови су:

1. Бајичић, В. (2011). Прикривени истражитељ и његов допринос ефикасности откривања и доказивања кривичног дела и учиниоца, *Ревии за криминологију и кривично право*, Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, бр. 2-3/-2011. ISSN: 1820-2969; стр. 555-572; УДК: 343.985;343.123.12; 351.746.2

2. Шикман, М., Бајичић, В. (2010). (коауторски рад): Лишење слободе и задржавање од стране полицијског органа – полицијских службеника, *Правна ријеч*, бр. 23/2010, Година VII. Бања Лука: Удружење правника Републике Српске, ISBN: 1840-0272. стр. 545-564, укупно: 620. УДК: 343.125.126

3. Бајичић, В. (2010). Практични проблеми у сарадњи полиције и тужилаштва у истрази кривичних дјела у Републици Српској, Зборник радова "*Право и форензика у криминалистици*", Београд: Криминалистичко – полицијска академија, стр. 175-186, укупно 459., ISBN 978-86-7020-171-2, COBISS.SR-ID 177999628.

4. Бајичић, В. (2010). Прикривени истражитељ као подстрекач или провокатор на извршење кривичног дјела и као учинилац кривичног дјела, *Безбједност – полиција – грађани, број 3-4/10*, Бања Лука: МУП Републике Српске, стр. 455-468. укупно 632. ISSN 18840-0698

5. Бошковић, Г., Бајичић, В. (2010). Криминалистички аспекти примјене метода тајног надзора у сузбијању организованог криминала, *Безбједност – полиција – грађани, број 3-4/10*, Бања Лука: МУП Републике Српске, стр. 133-148. укупно 323. ISSN 18840-0698 .

У свом досадашњем раду активно је учествовао у раду следећих научно-стручних скупова, конференција и семинара:

1. Октобарски правнички дани, Бања Лука, 2010. год., (Коауторски рад "Лишење слободе и задржавање од стране полицијског органа полицијских службеника"

2."Право и форензика у криминалистици," Крагујевац 2010. год, (Коауторски рад" Практични проблеми у сарадњи полиције и тужилаштва у истрази кривичних дјела у Републици Српској".

3."Методологија изградње система интегритета у институцијама на сузбијању корупције", Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука, 2010. године.

4. Међународно научно-стручна конференција "Корупција и прање новца (узроци, откривање, превенција), Интернационална асоцијација криминалиста, Сарајево, 2009.

Члан је научно-истраживачког тима који је реализовао пројекат под називом "Методологија изградње система интегритета у институцијама Републике Српске на сузбијању корупције". (2010). Шикман Миле, руководиоца пројекта. Бања Лука: Висока школа унутрашњих послова, укупно 397 страна, ISBN 978-99938-43-29-0, COBISS.BH-ID 1794328

2. Наслов, предмет и хипотезе докторске дисертације

2.1. Наслов докторске дисертације

Кандидат је пријавио докторску дисертацију под називом "**Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела**".

2.2. Предмет истраживања

Предмет истраживања је комплексан и односи се на проблематику поступања полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела. Односно, предмет истраживања је сагледавање процесног положаја, значаја и улоге полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела, њена активност у преткривичном, претходном и главном кривичном поступку. Посматрано у овом контексту, а полазећи од чињенице да у већини процесних законодавстава полиција има посебне ингеренције у претходном кривичном поступку, акценат у дисертацији биће стављен на радње доказивања, укључујући и посебне истражне радње које предузима полиција, а које имају потпуну доказну снагу, под условима предвиђеним у закону. Предметно истраживање биће, пре свега, фокусирано на простор Републике Српске и Босне и Херцеговине, док ће у ширем смислу предметом истраживања бити обухваћено подручје земаља, како континенталног, тако и англосаксонског правног система, и то све у циљу компаративне анализе улоге полиције у тим земљама у откривању и доказивању кривичних дела.и давања предлога *de lege ferenda* за њено још адекватније реаговање на пољу борбе против криминалитета. Што се тиче емпиријског аспекта истраживања оно ће, обухватити период од 2003. године до 2010. године (од када је законски регулисана тужилачка истрага у Републици Српској и Босни и Херцеговини), док ће се као упоредни период узети период од 1995. до 2003. године, када је важио концепт судске истраге. Овакав приступ у обради предметне проблематике има посебну вредности за поступање полиције у Републици Србији будући да је њен нови ЗКП из 2011. год. преласком са судске на тужилачки концепт истраге у не малом степену променио улогу полиције у овој фази поступка. Ако се овоме дода и чињеница да у домаћој научној и стручној литератури до сада, предметна проблематика није заступљена у складу са њеним значајем то она још више добија на значају и актуелности. Уз то, у питању је и веома сложена и значајна проблематика, проблематика која због своје специфичне динамичности и константне промене захтева и константну анализу свакодневних појава деловања полиције на пољу откривања нових облика криминалних активности.

У контексту изнесеног предмета рада његови циљеви су вишеструки, с тим што посебну вредност има један. Његова суштина се огледа у томе да ће се у раду кроз анализу рада полиције на простору Републике Српске, али и у ближем и даљем окружењу, указати на значај мера и активности које она спроводи на откривању и доказивању кривичних дела, на проблеме који се јављају у њеном раду, као и на изналажење одговарајућих решења у циљу помирења двију супротних тенденција које се јављају у спровођењу наведених полицијских активности. То су, с једне стране – да полиција у свом раду буде што ефикаснија, а с друге стране – да то не ограничава достигнути степен основних слобода и права човека као пасивног субјекта предузимања овлашћења полиције. Помирење ових двају тенденција, поред стручности, техничке опремљености и мотивисаности полиције, зависи, у не малом степену, и од законских прописа који регулишу ову проблематику. У складу са овим у раду ће се дати и предлози *de lege ferenda*, с циљем стварања адекватне нормативне основе за што потпуније постизање ова два циља поступања полиције на пољу борбе прототив криминалитета.

С обзиром на предмет рада, уз поштовање логичког редоследа у излагању, рад ће, поред уводних разматрања, закључних разматрања и предлога *de lege ferenda*, бити систематизован у пет делова.

У првом делу рада, који носи назив "Општа разматрања о субјекатима откривања и доказивања кривичних дела" биће размотрена питања појма, основних обележја, врста, значаја и ефикасности субјеката који учествују у откривању и доказивању кривичних дела, степена сумње који је потребан да би се могле покренути поједине фазе поступка, као и о факторима од којих зависи успешност откривања и доказивања кривичних дела (Случај пре свега са законском нормом, њеном злоупотребом, адекватности њене примене и стручности и техничке опремљености носилаца полицијске функције и њиховог међусобног односа са другим субјектима преткривичног и кривичног поступка). Ова, као и друга питања овог дела рада биће груписана у три поглавља, и то према критеријуму међусобне повезаности и условљености појединих питања ове целине. Сходно овом критеријуму у првом поглављу овог дела дисертације треба да буду обрађена питања која се тичу појма, основних обележја и врсте субјеката откривања и доказивања кривичних дела. Друго поглавље овог дела дисертације биће посвећено питањима откривања и доказивања кривичних дела и степену сумње у овом поступку, и у оквиру њега биће обрађена следећа питања: Степен сумње као услов могућности предузимања мера откривања и доказивања кривичних дела; Преткривични поступак и степен сумње; Претходни кривични поступак и степен сумње; Главни кривични поступак и степен извесности доказаности кривичног случаја. На крају у трећем поглављу биће разматрања и питања везана за факторе ефикасности откривања и доказивања кривичних дела као инструмената успешности борбе против криминалитета уопште.

Други део рада, под називом "Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела", биће подељен у четири поглавља. У оквиру прве главе биће указано на проблем појмовног одређења и дефинисања полиције. У том контексту сагледаће се организација и надлежности полиције које су најзаступљеније у теоријским и практичним разматрањима, као и друга одређења полиције. У оквиру преостале три главе указаће се на појмовна одређења и основне карактеристике преткривичног, претходног и главног кривичног поступка, као и поступање полиције (самоницијативно и по захтеву јавног тужилаштва и суда) у оквиру њих с аспекта откривања и доказивања кривичних дела. Поред тога, у овом делу рада биће указано и на превентивне, репресивне и потражне мере и радње, радње доказивања, посебне истражне мере и радње и мере обезбеђења присуства окривљеног неопходне за успешно вођење кривичног поступка које предузима полиција у циљу откривања и доказивања кривичних дела, правила њиховог предузимања, као и на проблеме који се јављају у пракси и који утичу на доказну снагу радњи предузетих од стране полиције (случај пре свега са: Позивањем грађана ради прикупљања обавешења; Лишењем слободе; Задржавањем; Задржавањем на месту извршења кривичног дела; Довођењем). Посматрано са аспекта актуелности и начина обраде две групе питања овог дела дисертације су од посебног значаја. То су питања која се тичу радњи доказивања које предузима полиција и услова за њихову примјену (Претресање стана, просторија и лица; Привремено одузимање предмета и имовине; Испитивање осумњиченог; Саслушање сведока; Увиђај; Вештачење; Реконструкција кривичног догађаја). Друга група питања тиче се међусобне сарадња полиције и других субјеката преткривичног поступка као фактора ефикасности њеног рада.

Трећи део дисертације под називом "Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела и међународни правни стандарди" биће посвећен стручно-критичкој анализи питања међународних правних стандарда у поступању полиције у откривању и доказивању кривичних дела и њихових учинилаца.

Међу бројним питањима у оквиру ове проблематике, посебна пажња биће посвећена анализи питања која се тичу: Општих напомена о међународним правним стандардима о поступању полиције у поступку откривања и доказивања кривичних дела и њиховом значају у полицијском поступању; Појединих међународних правних стандарда полицијског поступања у откривању и доказивању кривичних дела и односа међународних правних стандарда полицијског поступања у откривању и доказивању кривичних дела и националног кривичног законодавства.

У четвртном делу рада, под називом "Полиција као субјекат откривања кривичних дела у компаративном кривичном процесном законодавству" извршиће се анализа нормативног и практичног аспекта полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела и њихових извршилаца у компетентном компаративном кривичном процесном законодавству. У циљу добијања што адекватнијег увида у овај аспект разматране проблематике, при избору земаља водило се рачуна да то буду земље како континенталног тако и англосаксонског правног система, као и земље из ближег окружења. Сходно овом критеријуму, у раду ће бити приказан нормативни и практични аспект полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела и њихових учинилаца у кривичним процесним законодавствима Немачке, Русије, САД и свих бивших југословенских република. Анализа ове групе питања треба да послужи и као основ за давање предлога *de lege ferenda* – како и на који начин нормирати процесни положај полиције у поступку откривања и доказивања кривичних дела да би он био у функцији жељеног степена њене ефикасности. Односно, како и на који начин обезбедити поступање полиције у складу са интенцијама законодавца.

Последњи (пети) део рада односи се на приказ резултата емпиријског истраживања. Он ће обухватити анализу рада полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела и њихових учинилаца у Републици Српској и БиХ, и то све на начин и у временском интервалу означеном у делу који се тиче метода истраживања.

На крају рада биће дати закључци и предлози *de lege ferenda*, до којих се дође проучавањем полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела и њихових учинилаца.

2.3. Хипотетички оквир истраживања

Полазећи од става да је хипотеза условљена дефинисаним предметом и научним циљем истраживања, то ће се садржај опште и посебних хипотеза заснивати на претпоставкама о постојању одређених појава, чинилаца и веза обухваћених предметом истраживања. Сходно овоме, у конципирању рада пошло се од следеће

2.3.1. Опште хипотезе: У складу са новим законским решењима, полиција добија нови квалитет рада уз стручно учешће тужиоца, заједно са тужиоцем сноси део одговорности за квалитетније спровођење истраге, што доводи до скраћивања истраге и убрзања кривичног поступка. Сходно овом, полиција се јавља не само као значајан већ и као незаобилазан субјекат у борби против свих видова криминалитета, и од њеног деловања зависи ефикасност не само преткривичног, већ и кривичног поступка у целини. Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела, у складу са постојећим законским решењима, доприноси ефикаснијој истрази и адекватном супротстављању свим облицима криминалитета. Докази прикупљени у истрази од стране полиције имају потпуни доказни значај, под условом да се до њих дошло на законит начин и под надзором тужиоца.

2.3.2. Посебне хипотезе:

1. Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела доприноси ефикасности и квалитету истраге и кривичног поступка у целини.
2. Значај који полиција има у откривању и доказивању кривичних дела у свим фазама кривичног поступка, изражен је кривичнопроцесним и криминалистичким аспектом предузимања мера и радњи доказивања, укључујући и посебне истражне радње.
3. Однос полиције и других субјеката који учествују у поступку није на задовољавајућем нивоу и доводи до стварања проблема који утичу на ефикасност и квалитет истраге.
4. Радње полиције на откривању и доказивању кривичних дела нису на задовољавајућем нивоу.
5. Мерама и радњама које се предузимају од стране полиције није дата довољна доказна снага.
6. Мере откривања и доказивања кривичних делча због све израженијег међународног карактера криминалитета морају превазилазити просторне оквири једне земље.
7. Анализа научно конципираних мера полиције на пољу откривања и доказивања кривичних дела кривичноправног и криминалистичког аспекта, може дати позитивне резултате.
8. Нужан предуслов за адекватно деловање полиције на пољу борбе против криминалитета уопште је постојање адекватаног правног оквира за њено деловање.
9. Због свакодневне појаве нових облика криминалитета егзистирајућа је потреба свакодневног проучавања начина поступања полиције на откривању и доказивању кривичних дела и учинилаца.
10. Без сарадње и кординације полиције са другим друштвеним факторима нема ефикасног спречавања и сузбијања криминалитета.

3. Подобност кандидата

У свом целокупном досадашњем радном искуству кандидат је ангажован на пословима откривања и доказивања кривичних дела и њихових учинилаца, и то било као непосредни извршилац или као руководилац и кординатор предузимања рањи од стране полиције по овим питањима. С обзиром на ово, кандидат поседује запажено искуство по питањима која чине предмет дисертације. Укупан опус рада кандидата указује на константну научну орјентацију кандидата, јер су сви до сада објављени научни и стручни радови усмерени у правцу стручних и научних питања кривичног процесног права и криминалистике, која и чини научне области предмета дисертације. Кандидат има објављених 5 научних и стручних радова и свих пет објављених радова припадају научним областима кривичног процесног права и криминалистике. Кандидат је на Правном факултету у Крагујевцу уписао трећу годину докторских студија, претходно сакупивши свих 120 ЕСПБ на прве две године студија трећег степена, а потом је поднео уредну потпуну пријаву докторске дисертације.

4. Преглед стања у подручју истраживања

Област истраживања докторске дисертације - Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела до сада је обрађивана са више научних аспеката и то из

области кривичног процесног права, криминалистике, криминологије, као и медицине и психологије, а докторска теза амбициозно захвата приказ споја кривичнопроцесног и криминалистичког аспекта предметне проблематике. Иако постоји велики број научних и стручних радови који разматрају ову проблематику комплексност и стална променљивост метода супростављања криминалитету уопште даје за право да се изнова и свеобухватно истражи кривичнопроцесни и криминалистички аспект ове теме зашто се кандидат управо и определио пријавом изабране теме за своју докторску дисертацију.

Значајнији радови у овој области су : Бановић, Б.: "Место и улога полиције у сузбијању тешких облика криминала", Зборник радова – Тешки облици криминала, Институт за криминолошка и социолошка истраживања и ВШУП, Београд 2004.; Бановић, Б.: "Обезбеђење доказа у криминалистичкој обради кривичних дела привредног криминалитета", ВШУП, Београд, 2002. ; Bailey, W. G.: "The Encyclopedia of Police Science", Graland Press, New York, 1989. Бејатовић, С. и др: "Полиција и преткривични и претходни кривични поступак", Студија, ВШУП, Београд, 2005. Гаћеша, Д.: "Полиција, организација, руковођење, надлежност," Бања Лука, 1997, George, E.: "Рад полиције у заједници," Сарајево, 2003; Илић, Г.: "Нова овлашћења француске полиције у борби против организованог криминала", Зборник радова са округлог стола: Положај и улога полиције у преткривичном и претходном кривичном поступку, Београд, 2004.; Jay, J., Ma, Z.: Comparative Карас, Ж., Штрик, Д.: "Основни приказ организације и неких овласти њемачке полиције", Загреб, 2002.; Кештовић, Ж.: "Однос полиције с јавношћу", Београд, 2000.; Кулић Д.: "Овлаштено службено лице као субјекат истраге у кривичнопроцесном законодавству Босне и Херцеговине", Правна ријеч, бр. 15/2008, Бања Лука, 2008.; Лукић, Т.: "Прикривени иследник", Гласник адвокатске коморе број 10/2002; Layerges, С.: "La presumption d'innocence", in Cabrillac, R., Frison Roche, M.-A., Revet, 2002 ; Симоновић, Б.: "Рад полиције у заједници (community policing)," Бања Лука, 2006.; Симоновић, Б.: "Улога полиције у превенцији криминала на нивоу локалне заједнице", „Безбедност“, број 1/2001, Београд, 2001 ; Сцхерп, Д.: "Полицијска сарадња са информаторима, резултати емпиријског истраживања", Избор из страних часописа, Загреб.; Trechsel, S.: Human "Rights in Criminal Proceedings", Oxford, "Oxford University Press", 2005; Томић,; Trojanovicy, R., Bucquerooux, B.: "Community Policing: How to Get Started, Cincinnati: Anderson Publishing Company, 1990; Fosdik, R.: "European Police System", New York: The Century, 1915.; Цветковић, Д.: "Управљање организационом трансформацијом полиције у функцији европских интерграција", Економски факултет Универзитета у Београду, Београд, 2010.; Шикман, М., Пена, У.: "Сарадња полиције и тужилаштва у сузбијању криминалитета", Зборник радова "Спречавање и сузбијање савремених облика криминалитета – III", Београд, 2008. Поред овог, ту је и не мали број уџбеника који за свој предмет имају проблематику полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела.

5. Значај и циљ истраживања са становишта актуелности у одређеној научној области

Теоријска и практична оправданост рада под називом "Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела" налази се, пре свега, у актуелности проблематике. Евидентно је изражена потреба изучавања предметне материје у циљу спознаје, прихватања и унапређења поступања полиције приликом откривања и доказивања кривичних дела,

посебно доказне вредности мера и радњи које она предузима у преткривичном и кривичном (углавном претходном кривичном) поступку.

Планирано истраживање има научну и друштвену оправданост, јер ће да допринесе научној верификацији одређених појава и чинилаца који нису претходно обрађени или потврђени, чиме ће се стећи и његова друштвена оправданост, јер ће допринети решавању актуелних друштвених проблема у сузбијању криминалитета, а који се тичу улоге и значаја полиције у том концепту (тужилачка истрага). Суштина научне оправданости рада испољиће се у проширивању, али и продубљивању знања на нивоу научне дескрипције и класификације у домену разматрања улоге полиције у откривању и доказивању кривичних дјела.

Место и улога полиције, посматрано историјски, у поступку откривања и доказивања кривичних дела и њихових учинилаца, мењала се и у ширем смислу одражавали степен укупног развоја друштва, заштите људских права и основних слобода, однос према актуелним појавним облицима криминалитета и др. Полиција је значајан субјекат у борби против свих видова криминалитета и од њеног деловања зависи ефикасност не само преткривичног, већ и кривичног поступка у целини. У циљу остваривања ове функције, полицији су у складу са законским и подзаконским актима дата овлашћења којима се она користи у поступку откривања и доказивања кривичних дела и њихових учинилаца. У савременом друштву дошло је до структуралне и функционалне диференцијације полицијске делатности, која се посебно одразила на значај који она има у откривању и доказивању кривичних дела, што је значајно закомпликовало појам полицијске функције, њена основна обиљежја и садржину њене делатности. С једне стране значајан део полицијске делатности усмерен је на откривање и доказивање кривичних дела, односно сузбијање криминалитета, кроз превентивно-репресивни рад полиције, приликом чега се мерама и радњама предузетим од стране полиције даје различит значај, у зависности од законског уређења конкретне земље. Поред тога, посебан акценат се ставља на заштиту основних људских вредности, загарантованих домаћим (уставом и другим релевантним законским текстовима) и међународним правним актима. Успостављање склада између ова два начина деловања полиције не сме бити доведено у питање. Одговор на питање: Како то постићи, треба да да текст урађене дисертације, што само по себи говори и о великом степену оправданости и нужности проучавања предметне проблематике. Даље, значај полиције у откривању и доказивању кривичних дела зависи и од активности других субјеката, превасходно тужилаштва, због чега се намеће и питање њиховог међусобног односа и сарадње, што је опет различито регулисано – у зависности од кривичног процесног законодавства конкретне земље. Анализа ових законских текстова треба да да одговор на питање: Како и на који начин успоставити ту сарадњу да би она била у функцији жељеног степена ефикасности откривања и доказивања кривичних дела и њихових учинилаца? Одговор и на ово питање треба да да урађена дисертација.

Поред изнесеног, у прилог оправданости рада на предметној проблематици говори и следећа чињеница: У савременом кривичном процесном законодавству све више је изузетака од правила да спровођење кривичног поступка и предузимање процесних радњи у оквиру њега припада судским органима, а што се посебно односи на претходни – припремни кривични поступак, у којем се спровођење истраге у већем броју случајева поверава тужилаштву и полицији, односно даје се одговарајућа улога полицији у предузимању полицијских радњи у овој фази поступка.

Сходно наведеном, у тужилачком концепту истраге који постаје све доминантији и у континенталном правном систему докази прикупљени од стране полиције имају потпуни доказни значај, уколико су прикупљени на законит начин (пре свега под надзором тужиоца). У складу са новим законским решењима, полиција добија нови квалитет рада уз стручно учешће тужиоца, заједно са тужиоцем носи део одговорности за квалитетније спровођење, чиме се скраћује и временски рок истраге. Као субјекти истраге и у законодавствима континенталног правног система поред тужиоца јављају се и овлашћена службена лица полиције, а истрага обухвата оне радње доказивања, прикупљања података, информација и обавештења од стране тужиоца и овлашћених службених лица, које резултирају таквим материјалним супстратом, који тужиоца као овлашћеног субјекта за предузимање кривичног гоњења доводе до убеђења да постоји довољно доказа, и да је стање ствари довољно разрешено да се може подићи оптужница. Истрага као фаза кривичног поступка у којој се обезбеђују докази у односу на кривично дело и починиоца и припрема оптужнице представља, заправо, суштински елемент кривичног поступка, због чега је дефинисање односа тужиоца и полиције као субјекта истраге једно од важнијих питања овог поступка. Одговор на питање како то постићи, треба да да управо овај рад, што такође говори о великом степену како његове актуелности тако и оправданости.

Сходно свему наведеном, јавља се, више него оправдана, потреба да се на једном месту са теоријског и практичног аспекта укаже на значај полиције у откривању и доказивању кривичних дела, на однос полиције с другим државним органима који имају исти задатак, као и на међусобне односе и проблеме који прате ову значајну активност полиције.

Циљеви рада су вишеструки, с тим што посебну вредност има један. Његова суштина се огледа у томе да ће се у раду кроз анализу рада полиције на простору Републике Српске, али и у ближем и даљем окружењу (укључујући и простор Републике Србије), указати на значај мера и активности које она спроводи на откривању и доказивању кривичних дела, на проблеме који се јављају у њеном раду, као и на изналагање одговарајућих решења у циљу помирења двају супротних тенденција које се јављају у спровођењу наведених активности. То су, с једне стране – да полиција у свом раду буде што ефикаснија, а с друге стране – да то не ограничава достигнути степен основних слобода и права човека. Помирење ових двају тенденција, поред стручности, техничке опремљености и мотивисаности полиције, зависи, у не малом степену, и од законских прописа који регулишу ову проблематику. С обзиром на то, у раду ће се дати и предлози *de lege ferenda*, с циљем стварања адекватне нормативне основе за што потпуније постизање овог циља поступања полиције на пољу борбе против криминалитета. Једном речју, истраживање има за општи циљ добијање валидних и научно верификованих теоретских и емпиријских сазнања о полицији као субјекту откривања и доказивања кривичних дела и условима ефикасности њеног рада по овим питањима.

5.1. Научни циљ истраживања је стицање сазнања на нивоу научне дескрипције и класификације, с тежњом да се главна питања која се односе на полицију као субјекат откривања и доказивања кривичних дела доведу до нивоа научног објашњења. Овако спроведено истраживање ће омогућити како давање одговарајућих предлога за још адекватније поступање ових субјеката у будућој пракси тако и за давање и предлога *de lege ferenda*.

5.2. Практични циљ истраживања произилази из потребе да се дође до сазнања која ће указати како и на који начин постићи да полиција ефикасно ради на пословима откривања и доказивања кривичних дела а да тиме не буду уgroжена међународним актима и

националним законодавством загаерантована права и слободe лица према којима полиција предузима своја овлашћења. Резултати теоријског и емпиријског истраживања треба да представљају ваљану основу за усмеравајућу активност полиције приликом предузимања појединих радњи у преткривичном и кривичном поступку. Ако се овоме дода и чињеница да је повећање ефикасности рада полицијке на пољу откривања и доказивања кривичних дела и битан предуслов смањења криминалитета уопште а да томе треба да допринесу и резултати до којих се дође у дисертацији онда њен значај постаје још већи.

6. Веза са досадашњим истраживањима

Добар полазни основ за израду дисертације су и до сада спроведена истраживања из области која чини тему дисертације. Међу до сада реализованим истраживањима овог карактера посебан значај имају следећи радови: Abele, G., Massari, M.: *Synthetic Drugs Trafficking in Three European Cities: Major Trends and the Involvement of Organised Crime*, Gruppo Abele, Turin, Italy, 2003., Игњатовић, Ђ.: *Организовани криминалитет, (криминолошка анализа стања у свету)*, Полицијска академија, Београд, 1998., Алексовски, М.: *Актуелни проблемеди предкривичног поступка са аспекта органа унутрашњих послова*, Југословенска ревија за криминологију и кривично право, бр. 2, Београд, 1979. ; *Almanach der Vorschriften fur landerubergreifende Polyeiensatye in poliyeilichen Grosslagen*, Herausgeber: Gewerkschaft der Poliyei – bundesvor – stand – Hilden, 2002. ; *Annual Report of the Intereption of Communications Commmissioner for 2001.* ; Ashworth, A.: *The Criminal process: An Evaluative Study*, Clarendon Pres, Oxford, 1994. ; Бановић, Б.: *Специјалне истражне радње и њихов допринос откривању и доказивању кривичних дела и извршилаца, Ново кривично законодавство: Дилеме и проблеми у теорији и пракси*, Будва, 7-9. јун 2006, Институт за криминолошка и социолошка истраживања - Виша школа унутрашњих послова, Београд, 2006.; Бановић, Б.: *"Место и улога полиције у сузбијању тешких облика криминала"*, Зборник радова – Тешки облици криминала, Институт за криминолошка и социолошка истраживања и ВШУП, Београд 2004.; Бановић, Б.: *Обезбеђење доказа у криминалистичкој обради кривичних дела привредног криминалитета*, ВШУП, Београд, 2002. ; Bailey, W. G.: *The Encyclopedia of Police Science*, Graland Press, New York, 1989. ; Bayley, D.: *Patterns of Policing – A Comparative International Analysis*, Rutgers University Press, New Brunswick, 1990. ; Banton, M.: *The Policeman in the Communitz*, Basic Books, Inc., publishers, New York, 19 ; Бејатовић, С.: *Радње органа у нутршњих послова у преткривичном поступку и претходном кривичном поступку и њихова доказна вредност*, Безбедност, бр. 6. Београд 2003. ; Бејатовић, С. и др: *Полиција и преткривични и претходни кривични поступак*, Студија, ВШУП, Београд, 2005. ; Beliveau, P., Vauclair, M.: *TRaite general de prevue et de procedure penals*, 7e edition, Montreal, 2000. Betel, Ch., Venier A.: *Grundrib des osterreichischen Strafproyebrechts*, Secheste, neubearbeitete Auflage, Wjen, 2000. Beulke, W.: *strafproyeebrecht*, 2., neubearbeitete Auflage, Heidelberg, 1996.; Bittner, E.: *The Functions of the Police in Modern Society*, Gunn&Hain publishers, Cambridge, 1980.; Borricand, J.: *La criminale organisee transfrontiere aspects juridiques*, in leclrc, M. (sous la direction de), *La criminalite organisee*, Paris ; Бузаковић, Б., Карађиновић, Н.: *Правна, институционална и организациона анализа, сарадње полицијје и тужилаштва у кривичним истрагама*, Високи судски и тужилачки савјет БиХ, Сарајево, 2003.; Van den Wyngaert, C.: *Les systemse penaux face a L Epreuve du crime organize*, *Revue internationale de droit penal* ler 2e semesters, ramonville, 1999, in Fontanaud, D. (dossier constitue par), *Criminalite organisee, Problems politiques et sociaux*, n

874-875, Paris, 2002.; Врањеш, Н.: Вишић, Ж., Бајичић, В.: М о д у л - поступак истраге као однос кривично процесних радњи тужиоца и полиције, Успостављање континуиране заједничке едукације полиције и тужилаца у Босни и Херцеговини, ВСТС БиХ, Сарајево, октобар, 2009.; Гаћеша, Д.: Полиција, организација, руковођење, надлежност, Бања Лука, 1997.; Greenstone, L., J.: Communicating Effectively for Successful Hostage Negotiations and Crisis Intervention, Journal of Police Crisis Negotiations, <http://www.Haworthpress.com/web/JPCN> ; Giudicelli-Delage, G.: La riposte penale contre la criminalite organisee en droit francais in Manacorda, S.: (sous la coordination de), Linfraction d organization criminelle en Europe (Allemagne – Espagne – France – Italie – Union Europeenne), Paris, 2002.; Даунс, М.: Реформа полиције у Србији, ка остваривању савремене и одговорне полицијеске службе, Мисија ОЕБС у Србији и Црној Гори, Београд, 2007. ; Davies, P.: “A Critical Look at Britain’s Spy Machinery”, Published in: Studies in Intelligence, Brunel University, UK, 2006.; Dean, J. Champion, George, E.: Рад полиције у заједници, Сарајево, 2003.; resser, J.: Understanding criminal procedure, Matthew Bender, New York, 1997; Дундовић, Д.: Тајне полицијеске операције, Информатор, Загреб, 2005.; Deleuze, B.: Le systeme anglais, in Delmas-Martz. (Sous la direction de), Procedure penale d Europe (Allemagne et pays de Galles, Belgique, France, Italie), Paris, 1995.; Илић, Г.: Однос јавног тужилаштва и полиције у светлу новог Законика о кривичном поступку, Ревизија за криминологију и кривично право, бр. 2-3/2011.; Илић, Г.: Нова овлашћења француске полиције у борби против организованог криминала, Зборник радова са округлог стола: Положај и улога полиције у преткривичном и претходном кривичном поступку, Београд, 2004.; Jay, J., Ma, Z.: Comparative analysis of exclusionary rules the United States, England, France, Germany, and Italy, An International Journal of Police Strategies & Management, 3/99.; P.: Улога тужиоца у истрази, са посебним освртом на надзор тужиоца над радом овлашћених службених лица, Право и правда, број 1-2/04, Сарајево, 2004.; Јурина, М.: Руковођење и организацијско понашање, МУП РХ, Загреб, 1994.; Juy-Birmann, R.: Le systeme allemand, in Delmas-Marty, M. (sous la direction de), Procedures penales d Europe (Allemagne, Angleterre et pays de Galles, Belgique, France, Italie), Paris, 1995.; Карас, Ж., Штрик, Д.: Основни приказ организације и неких овласти њемчке полиције, Загреб, 2002.; Кештовић, Ж.: Однос полиције с јавношћу, Београд, 2000.; Кулић Д.: Овлаштено службено лице као субјекат истраге у кривичнопроцесном законодавству Босне и Херцеговине, Правна ријеч, бр. 15/2008, Бања Лука, 2008.; Лукић, Т.: Прикривени истражник, Гласник адвокатске коморе број 10/2002; Layerges, C.: La presumption d innocence, in Cabrillac, R., Frison Roche, M.-A., Revet, T(sous la direction de), Libertes et droits fondamentaux, 9e edition revue et augmentee, Paris, 2003.; Langui, J.: Histoire du droit penal II la procedure criminelle, Paris, 1979.; Laruquier, J.: Procedure penale, Onyx edition, Paris, 2001.; Милосављевић, Б.: Овлашћења полиције и других државних органа за тајно прикупљање података: домаћи прописи и европски стандарди, Демократски надзор над применом посебних овлашћења, Центар за цивилно-војне односе, Београд, 2008.; Милосављевић, Б.: Упоредни модели полицијеске организације са посебним освртом на овлашћења полиције, Београд, 1997.; Пена, У., Шикман, М.: Сарадња полиције и тужилаштва у сузбијању криминалитета, Зборник радова "Спречавање и сузбијање савремених облика криминалитета – III", Београд, 2008.; Радак, С.: Процесни положај и улога органа унутрашњих послова према Предлогу Законика о кривичном поступку, Основне карактеристике предлога новог југословенског кривичног законодавства, Београд, 2002.; Rassat, M.-L.: Traite de procedure penale, Paris 2001; Roxin, C.: Strafverfahrensrecht, 22 Auflage, Munchen, 2002 ; Симоновић, Б.: Рад полиције у заједници (community policing),

Бања Лука, 2006.; Симоновић, Б.: Улога полиције у превенцији криминала на нивоу локалне заједнице, „Безбедност“, број 1/2001, Београд, 2001 ; Scherp D.: Полицијска сарадња са информаторима, резултати емпиријског истраживања, Избор из страних часописа, Загреб.; Trechsel, S.: Human Rights in Criminal Proceedings, Oxford, “Oxford University Press“, 2005; Томић, М.: Прислушкивање, наши прописи и европски стандарди, Казнено законодавство, организација и функционисање правосуђа у Државној заједници Србија и Црна Гора, Београд, 2003.;Trojanovicu, R., Bucquerooux, B.: Community Policing: How to Get Started, Cincinnati: Anderson Publishing Company,1990; Fosdik, R.: European Police System, New York: The Centry, 1915.; Цветковић, Д.: Управљање организационом трансформацијом полиције у функцији европских интерграција, Економски факултет Униврзитета у Београду, Београд, 2010.

С обзиром на чињеницу да су у овим радовима студиозно и аналитички обрађена и питања која чине тему дисертације, јасно је да они могу бити значајан ослонац за израду докторске дисертације кандидата Велибора Бајичића, а надоградњу у деловима интересантним за област кривичног процесног и криминалистичког аспекта ових питања може чинити и истраживање које ће бити емпиријски реализовано. Оно ће указати не само на досадашњи начин поступања полиције већ бити и путоказ за предлагање мера за њено још адекватније деловање на пољу борбе против криминалитета. Уз ово, значајан извор сазнања представља теорија и пракса органа гоњења појединих држава које су највише унапредовале када је реч о борби против криминала уопште (случај са Немачком, Холандијом, САД и Шпанијом). Стога основно полазиште за проучавање ове материје јесу и искуства ових земаља која су садржана у стручним и научним радовима, монографијама и другим публикацијама побројаних аутора. На крају, потребно је истаћи да је проблематика полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела динамична и жива материја, која се непрекидно мења, развија, прилагођава и усавршава, што свакако представља научни изазов за истраживача.

7. Методе истраживања

Комплексност и карактер истраживања захтевају примену већег броја теоријских и емпиријских метода истраживања. У анализи праксе користиће се правно догматски метод уз примену социолошког метода, како би се могла сагледати њихова суштина и увидела могућност примене најновијих научних достигнућа. Анализа садржаја користиће се у проучавању домаће и стране научне и стручне литературе из ове области. Компаративни метод користиће се приликом сагледавања и упоређења примене нових метода у кривичнопроцесној и криминалистичкој пракси неких страних земаља.

Што се тиче емпиријског аспекта истраживања оно ће обухватити период од 2003-2010. год. Разлог узимања овог периода за истраживање је почетак примене тужилачког концепта истраге у Републици Српској који је, у не малом степену, променио положај полиције у овој фази поступка. Поред овог, емпиријско истраживање ће бити спроведено и за период од 1995- 2003. год., тј. период важења судског концепта истраге. Циљ оваквог испитивања је сагледавање резултата успешности рада полиције у једном и другом концепту истраге. Уз ово, овакав приступ у обради предметне проблематике има посебну вредности за поступање полиције у Републици Србији будући да је њен нови ЗКП из 2011.год. увео тужилачки концепт истраге и на тај начин такође, у не малом степену, променио улогу полиције у овој фази поступка.

Ако се овоме дода и чињеница да у домаћој научној и стручној литератури до сада, предметна проблематика није заступљена у складу са њеним значајем то она додатно добија на значају.

У практичној реализацији емпиријског метода користиће се фокус-групни интервју. Фокус-групни интервју биће коришћен за добијање вредносних судова и мишљења везаних за значај полиције као субјеката откривања и доказивања кривичних дела. Фокус-групни интервју биће реализован путем организоване групне дискусије испитаника који ће бити фокусирани на посматрани предмет истраживања и учесничко посматрање. У вези са овим биће организоване три групе, које ће се састојати од по шест учесника, груписаних према следећим критеријумима: академско/дипломски степен стручне спреме, област стручног интересовања и стручно бављење посматраном проблематиком. Прва група ће бити састављена од учесника с академским степеном доктора наука, чија је ужа научна област интересовања посматрана проблематика проучавања (професори кривичног права, кривичног процесног права и криминалистике). Друга група биће састављена од учесника с дипломским степеном стручне спреме, дипломираних правника чија је област практичног и стручног интересовања посматрана проблематика истраживања (тужиоци у кривичноправним одељењима). Трећа група ће бити састављена од представника полиције који су ангажовани на откривању и доказивању различитих облика криминалитета (криминалистички инспектори). Амбијент за фокус-групно испитивање биће формално конципиран и унапред припремљен, формат питања ће бити структурисан, док ће улога интервјуера/модератора бити усмеравајућа. Интервју ће бити временски ограничен на 120 минута, а цели ток дискусије ће се забележити на аудио-снимку, након чега ће се сачинити транскрипти дискусије. Сви добијени подаци ће бити анализирани, на основу чега ће се израдити истраживачки извештај, закључак истраживања – укључујући и обједињене податке, упитнике, транскрипте и белешке са утисцима вођене током интервјуа, цитате, издвојене ставове, изразе који могу представљати класификационе категорије, идентификоване теме и теорије, приказ фокус-групног извештаја и презентацију добијених резултата.

Уз изнесено, реализација постављеног предмета и циља предложеног рада захтева примену и адекватних научних метода ради упознавања и проучавања постојећих теоријских и практичних сазнања, као и предлагања нових решења у области предметне проблематике. Планирано истраживање ће бити засновано на анализи свих релевантних извора из којих су добијена сазнања о значају полиције као субјеката у откривању и доказивању кривичних дјела и њихових учинилаца.

Искуствена евиденција за ово истраживање биће створена из постојећих доступних извора података. Такође, за ово истраживање користиће се подаци из новостворених, за ово истраживање посебно креираних извора. У истраживању ће се користити постојећа научна и стручна литература из области откривања и доказивања кривичних дела (научни и стручни радови из области откривања и доказивања кривичних дела, зборници радова везани за исту тематику и сл.), статистички подаци (годишњи и периодични извештаји полиције РС и других полицијских агенција у БиХ, статистички извештаји и други доступни статистички подаци од значаја за сагледавање откривених кривичних дела и њихових учинилаца), нормативна документа (законски и подзаконски акти којима се уређује наведена област), часописи, подаци прикупљени са Интернета, као и други писани и видео материјали од значаја за успешно спровођење истраживања, те новостворени подаци добијени током

предвиђеног истраживања путем: експертског интервјуа, статистичке методе и анализе садржаја.

Сходно изнесеном, као и чињеници да је положај полиције као субјеката откривања и доказивања кривичних дела регулисан и одређеним законима, у раду ће бити коришћен правнодогматски метод којим ће се, уз коришћење језичког и других метода тумачења, доћи до правног значења норми које непосредно или посредно утичу на начин поступања полиције у откривању и доказивању кривичних дела. Другим речима, применом овог метода ће се утврдити истинит садржај правних појава. Затим, биће примењен и логички метод, као метод којим ће се утврдити логичке везе између различитих делова правног система.

У циљу сагледавања процесних решења положаја полиције као субјеката откривања и доказивања кривичних дела у земљама Европске уније, као и земаља изван Европске уније, користиће се компаративноправни метод. Такође, помоћу догматског и логичког метода сагледаће се полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела, као правно-логично повезана целина са другим субјекатима који учествују у откривању и доказивању кривичних дела.

Резултати рада полиције као субјеката откривања и доказивања кривичних дела у пракси биће сагледани помоћу статистичког метода. Коришћењем овог метода утврдиће се обим, динамика и значај полицијских делатности у пракси. Такође, применом статистичког метода добиће се и добра основа за извођење закључака о значају полиције у откривању и доказивању кривичних дела, као и за формулисање одређених предлога *de lege ferenda*.

Уз изнесено, у раду ће бити коришћен и историјски метод – у циљу сагледавања генезе нормативног регулисања процесног положаја полиције у откривању и доказивању кривичних дела и њихових извршилаца. Даље, поред њих, ту је и социолошки метод, којим ће бити истражена друштвена страна предметне проблематике. На крају, биће коришћен и језички метод у анализи законских и подзаконских норми о предметној проблематици.

8. Очекивани резултати докторске дисертације

Планирано истраживање има одговарајући значај у односу на критичко сагледавање положаја полиције као субјекта откривања и доказивања кривичних дела како на простору Републике Србије и Републике Српске тако и шире - у неким страним земљама. Даље, значај истраживања се испољава и у сагледавању и анализи резултата емпиријског истраживања који ће указати на практичне аспекте проблематике деловања полиције на пољу борбе против криминалитета. Наиме, неопходно је сагледати добре и лоше стране постојећих решења као и ставове практичара о њиховој примени нарочито анализом садржаја, а упоредноправним методом анализу типичних решења различитих правних система. Изузетан је значај изградње и развоја нових метода, мера и радњи у супростављању криминалитету од стране полиције, специјално у стратешким концептима укупне борбе против криминалитета, а допринос томе треба да да и ова дисертација.

Уз изнесено, значај истраживања се посебно огледа у давању предлога *de lege ferenda* који треба да укажу на стварање нормативне оснве за жељени степен ефикасности рада полиције као носећег субјекта откривања и доказивања кривичних дела, а што још увек није случај на овим нашим просторима. Уз ово, дисертација треба да да и одговор на питање како и на који начин постићи потребан степен сарадање и међусобне комуникације полиција различитих држава.

Давање одговора на ово питање је од кључне важности због све већег присуства кривичних дела с међународним обележјем и немогућности супростављања истим без адекватне сарадње субјеката које раде на откривању и доказивању таквих кривичних дела.

9. Оквирни садржај докторске дисертације

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА

УВОДНА РАЗМАТРАЊА

1. Предмет истраживања
2. Циљеви истраживања
3. Методологија истраживања
4. Полазне хипотезе истраживања
5. Научна и друштвена оправданост истраживања

ПРВИ ДЕО

ОПШТА РАЗМАТРАЊА О СУБЈЕКТИМА ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА

ГЛАВА I

ПОЈАМ, ОСНОВНА ОБЕЛЕЖЈА И ВРСТЕ СУБЈЕКТА ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА

1. Појам, значај и фактори ефикасности откривања и доказивања кривичних дела
2. Субјекти откривања и доказивања кривичних дела
3. Ефикасност рада субјеката откривања и доказивања кривичних дела као претпоставка успешности борбе против криминалитета

ГЛАВА II

ОТКРИВАЊЕ И ДОКАЗИВАЊЕ КРИВИЧНИХ ДЕЛА И СТЕПЕН СУМЊЕ У ПРЕТКРИВИЧНОМ И ПОЈЕДИНИМ ФАЗАМА КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

1. Степен сумње као услов могућности предузимања мера откривања и доказивања кривичних дела
2. Преткривични поступак и степен сумње
3. Претходни кривични поступак и степен сумње
4. Главни кривични поступак и степен извесности доказаности кривичног случаја

ГЛАВА III

ЕФИКАСНОСТ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА КАО ИНСТРУМЕНАТ УСПЕШНОСТИ БОРБЕ ПРОТИВ КРИМИНАЛИТЕТА И ФАКТОРИ ЕФИКАСНОСТИ

1. Појам и фактори ефикасности откривања и доказивања кривичних дела
2. Ефикасност откривања и доказивања кривичних дела као инструменат успешности борбе против криминалитета

ДРУГИ ДЕО

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА

ГЛАВА I

ПОЈАМ, ОРГАНИЗАЦИЈА И НАДЛЕЖНОСТ ПОЛИЦИЈЕ

1. Појам полиције и полицијске функције
2. Организација полиције
3. Превентивна и репресивна функција полиције
4. Појам и врсте полицијски овлашћења

ГЛАВА II

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА У ПРЕТКРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

1. Појам, основна обележја, задатак и субјекти преткривичног поступка
2. Полиција као субјект преткривичног поступка
3. Самоиницијативно деловање полиције у преткривичном поступку
 - 3.1. Оперативно тактичке мере и радње превентивног карактера
 - 3.2. Оперативно тактичке мере и радње репресивног карактера
 - 3.3. Потражне радње полиције и услови за њихову примену
4. Поступање полиције по захтеву тужиоца и судије за претходи поступак
5. Међусобна сарадња полиције и других субјеката преткривичног поступка као претпоставка ефикасности њеног рада
6. Поступање полиције по окончању преткривичног поступка

ГЛАВА III

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА У ПРЕТХОДНОМ КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

1. Појам, субјекти, задатак и основне карактеристике претходног кривичног поступка

2. Полиција као активни субјект радњи претходног кривичног поступка
3. Радње доказивања које предузима полиција и услови за њихову примјену
 - 3.1. Радње доказивања и услови за њихову примјену
 - 3.2. Претресање стана, просторија и лица
 - 3.3. Привремено одузимање предмета и имовине
 - 3.4. Испитивање осумњиченог
 - 3.5. Саслушање свједока
 - 3.6. Увиђај
 - 3.7. Вештачење
 - 3.8. Реконструкција
4. Посебне истражне мере и радње
5. Полиција и мере за обезбеђење присуства окривљеног за успешно вођење кривичног поступа
 - 5.1. Позивање грађана ради прикупљања обавешења
 - 5.2. Лишење слободе и задржавање
 - 5.3. Задржавање на месту извршења кривичног дела

Довођење

Притвор

6. Проблеми у практичној сарадњи полиције и тужилаштва у откривању и доказивању кривичних дела
 - 6.1. Проблеми у вези са самоиницијативним поступањем полиције
 - 6.2. Проблеми у вези са радњама полиције по наредби тужиоца
 - 6.3. Остали проблеми у вези са спровођењем радњи доказивања од стране полиције

ГЛАВА IV

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА У ГЛАВНОМ КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

1. Општа разматрања
2. Полицијски службеник као сведок у кривичном поступку
3. Прикривени истражитељ као сведок у кривичном поступку
4. Проблеми у поступку извођења доказа саслушањем полицијских службеника и прикривеног истражитеља у главном поступку
5. Полиција као субјект практичне реализације мера за обезбеђење присуства оптуженог у кривичном поступку

ТРЕЋИ ДЕО

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА И МЕЂУНАРОДНИ ПРАВНИ СТАНДАРДИ У ПОСТУПАЊУ ПОЛИЦИЈЕ

1. Опште напомене о међународним правним стандардима о поступању полиције у поступку откривања и доказивања кривичних дела

2. Поједини међународни правни стандарди полицијског поступања у откривању и доказивању кривичних дела
3. Међународни правни стандарди полицијског поступања у откривању и доказивању кривичних дела и национална кривична законодавства

ЧЕТВРТИ ДЕО

ПОЛИЦИЈА КАО СУБЈЕКТ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА У КОМПАРАТИВНОМ КРИВИЧНОМ ПРОЦЕСНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ

1. Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела у кривичном процесном законодавству Немачке
2. Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела у руском кривичном процесном законодавству
3. Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела у кривичном процесном законодавству САД
4. Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела у кривичном процесном законодавству држава бивше Југославије

ПЕТИ ДЕО

ЕМПИРИЈСКА ИСТРАЖИВАЊА О ПОЛИЦИЈИ КАО СУБЈЕКТУ ОТКРИВАЊА И ДОКАЗИВАЊА КРИВИЧНИХ ДЕЛА

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И ПРЕДЛОЗИ DE LEGE FERENDA ЛИТЕРАТУРА

ПРЕЛИМИНАРНИ ПОПИС ЛИТЕРАТУРЕ

А. Уџбеници, монографије и чланци

1. Arved F. S.: *Die Polizeien in Westerneuropa*, Eropol, 1989.
2. Алексић, Ж.: *Положај осумњиченог у предкривичном поступку*, Правни живот, бр. 9, Београд, 1995.
3. Алексић, Ж. Миловановић, З.: *Лексикон криминалистике*, Београд, 1993.
4. Алексић, Ж. Миловановић, З.: *Лексикон криминалистике, друго издање*, „Глосарију“ Београд 1999.
5. Алексић Ж. Шкулић, М.: *Криминалистика*, Досије Београд, 2000.
6. Алексић, Ж.: *Примена научних достигнућа код личних извора доказа у кривичном поступку*, Савез удружења правника Југославије, Београд, 1965.
7. Алексовски, М.: *Актуелни проблеми предкривичног поступка са аспекта органа унутрашњих послова*, Југословенска ревија за криминологију и кривично право, бр. 2, Београд, 1979.
8. *Almanach der Vorschriften für länderebergreifende Polizeien in poliyeilichen Grosslagen*, Herausgeber: Gewerkschaft der Poliyei – bundesvor – stand – Hilden, 2002.
9. *Annual Report of the Intereption of Communications Commmissioner for 2001*.

10. Аристотел: *Политика, Култура*, Београд, 1960.
11. Арлов, Д.: *Физичка снага као средство принуде у заштити безбедности припадника полиције, узроци, облици и мере заштите – међународно научно – стручно саветовање*, Полицијска академија, Београд, 2003.
12. Ashworth, A.: *The Criminal process: An Evaluative Study*, Clarendon Pres, Oxford, 1994.
13. Бабовић, Б.: *Полиција у свјетском поретку*, НЕА, Београд, 1997.
14. Барашин, М., Симовић, Н.: *Претресање покретних ствари према закону о кривичном поступку Босне и Херцеговине: Проблеми форензичке анализе компјутерских система за похрањивање компјутерских и електронских података мобилних телефонских апарата*, Удружење правника Републике Српске, Праван ријеч, Бања Лука, 2010.
15. Bauer, V.: *Jugoslovensko krivično procesno pravo, knjiga druga*, "Narodne novine", Zagreb, 1989.
16. Bauer, V.: *Jugoslovensko krivično procesno pravo, Knjiga prva, Uvod u teoriju krivično procesnog prava, sedmo izdanje*, Zagreb, 1982.
17. Bauer, V.: *Kazneno postupovno pravo Prva knjiga Poviestni razvoj*, Zagreb, 1943.
18. Бановић Б.: *Специјалне истражне радње и њихов допринос откривању и доказивању кривичних дела и извршилаца, Ново кривично законодавство: дилеме и проблеми у теорији и пракси*, Будва, 7-9. јун 2006, Институт за криминолошка и социолошка истраживања - Виша школа унутрашњих послова, Београд, 2006.
19. Бановић, Б.: „Место и улога полиције у сузбијању тешких облика криминала”, *Зборник радова – Тешки облици криминала*, Институт за криминолошка и социолошка истраживања и ВШУП, Београд 2004.
20. Бановић, Б.: *Обезбеђење доказа у криминалистичкој обради кривичних дела привредног криминалитета*, ВШУП, Београд, 2002.
21. Bailey, W. G.: *The Encyclopedia of Police Science*, Graland Press, New York, 1989.
22. Bayley, D.: *Patterns of Policing – A Comparative International Analysis*, Rutgers University Press, New Brunswick, 1990.
23. Бајичић, В.: *Практични проблеми у сарадњи полиције и тужилаштва у истрази кривичних дјела у Републици Српској*, Право и форензика у криминалистици, Зборник радова, Крагујевац, 2010.
24. Banton, M.: *The Policeman in the Community*, Basic Books, Inc., publishers, New York, 1964.
25. Byron, R. A.: *Behavior in Organisations: Understanding and managing the Human Side of Work*, Allyn and Bacon, Boston, 1987.
26. Beziz – Ayache, A.: *Dictionnaire de droit general et procedure penale, 2e edition*, Paris, 2003.
27. Бејатовић, С.: *Пожељни правац окончања реформе кривичнопроцесног законодавства Србије*, Правни информатор, бр. 12/2007, Београд, 2007.
28. Бејатовић, С.: *Актуелна питања текуће реформе кривичног процесног законодавства*, Правни информатор, број 4/2010, Београд, 2010.
29. Бејатовић, С.: *Радна верзија Закона о кривичном поступку Р. Србије*, Правни информатор, број 1/2011, Београд, 2011.
30. Бејатовић, С.: *Кривично процесно законодавство као инструмент супроствљања криминалитету*, Правни информатор, број 4/2009, Београд, 2009.

31. Бејатовић, С.: *Кривичнопроцесно законодавство као претпоставка успешне борбе против криминалитета*, Криминалитет у транзицији: феноменологија, превенција и државна реакција, Христоматија, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, 2007.
32. Бејатовић, С.: *Кривично процесно право*, "Савремена администрација", Београд, 2003.
33. Бејатовић, С.: *Кривично процесно право*, "Службени гласник Републике Србије", Београд, 2008
34. Бејатовић, С.: *Кривичнопроцесна питања нових метода откривања и истраге кривичних дела организованог криминалитета*, Зборник, Организовани криминалитет - стање и мере заштите, Београд, 27-28. октобар 2005.
35. Бејатовић, С.: *Тужилачко – полицијски концепт истраге*, (разлози нормирања и очекивања), *Нова решења у кривичном законодавству и досадашња искуства у њиховој примени*, Удружење за кривично право и криминологију Србије и Црне Горе, Златибор, 2006.
36. Бејатовић, С.: *Пожељни правац окончања реформе кривичнопроцесног законодавства Србије*, Правни информатор, бр. 12/2007, Београд, 2007.
37. Бејатовић, С.: *Кривичнопроцесно законодавство и тежки облици криминала*, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, 2004.
38. Бејатовић, С.: *Мере за повећање ефикасности и поједностављења кривичног поступка*, *Основне карактеристике Предлога новог југословенског кривичног законодавства*, Удружење за кривично право и криминологију Југославије, Београд, 2000.
39. Бејатовић, С.: *Основне карактеристике Закона о кривичном поступку СР Немачке, Strafprozessordnung mit Gerichtsverfassungsgesetz und Jugendgerichtsgesetz*, Центар маркетинг, Београд, 1998.
40. Бејатовић, С. и др.: *Законик о кривичном поступку и јавно тужилаштво*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд, 2009.
41. Бејатовић, С.: *Кривично процесно законодавство као инструмент превенције криминалитета*, Правна ријеч, Удружење правника републике Српске, Бања Лука, 2010.
42. Бејатовић, С. и др.: *Полиција и преткривични и претходни кривични поступак*, Студија, ВШУП, Београд, 2005.
43. Бејатовић, С.: *Нове тенденције у науци кривичног процесног права и кривичнопроцесног законодавства Србије*, Ревизија за криминологију и кривично право, Београд, 2008.
44. Бејатовић, С.: *Сарадња полиције и других државних органа у превенцији криминалитета*, Зборник радова „Мјесто и улога полиције у превенцији криминалитета“, Полицијска академија, Београд, 2002.
45. Бељански, С.: *Положај браниоца у новом Закону о кривичном поступку*, Зборник радова, Мјесто југословенског кривичног права у савременом кривичном праву, Београд, 2002.
46. Beliveau, P., Vauclair, M.: *Traite general de prevue et de procedure penals*, 7e edition, Montreal, 2000.
47. Betel, Ch., Venier A.: *Grundriss des osterreichischen Strafproyebrechts*, Sechste, neubearbeitete Auflage, Wjen, 2000.
48. Beulke, W.: *strafproyebrecht*, 2., neubearbeitete Auflage, Heidelberg, 1996.

49. Bittner, E.: *The Functions of the Police in Modern Society*, Gunn&Hain publishers, Cambridge, 1980.
50. Borricand, J.: *La criminale organisee transfrontiere aspects juridiques*, in leclrc, M. (sous la direction de), *La criminalite organisee*, Paris, 1996.
51. Богдановић, Б.: *Два века полиције у Србији*, Београд, 2002.
52. Бошковић, М.: *Криминалистика методика II*, Београд, 1996.
53. Благојевић, М.: *Начела, предмет и основни субјекти кривичног поступка у БиХ*, Сарајево, 2003.
54. Букић, А.: *Нова ријешења у кривично процесном акноодавству Босне и Херцеговине, Трендови његовог будућег развоја и искуства у примјени, Нова решења у кривичном законодавству и досадашња искуства у њиховој примени*, Удружење за кривично право и криминологију Србије и Црне Горе, Златибор, 2006.
55. Бузаковић, Б., Карађиновић, Н.: *Правна, институционална и организациона анализа, сарадње полицијије и тужилаштва у кривичним истрагама*, Високи судски и тужилачки савјет БиХ, Сарајево, 2003.
56. Van den Wyngaert, C.: *Les systemse penaux face a L Epreuve du crime organize*, Revue internationale de droit penal 1er 2e semesters, ramonville, 1999, in Fontanaud, D. (dossier constitue par), *Criminalite organisee*, Problems politiques et sociaux, n 874-875, Paris, 2002.
57. Враћеш Н.: *Кратки приказ улоге овлаштених службених лица новом закону о кривичном поступку*, Безбедност Полиција Грађани бр: 2/05.
58. Враћеш, Н.: Вишић, Ж., Бајичић, В.: *М о д у л - поступак истраге као однос кривично процесних радњи тужоца и полиције*, Успостављање континуиране заједничке едукације полиције и тужилаца у Босни и Херцеговини, ВСТС БиХ, Сарајево, октобар, 2009
59. Водинелић, В. и Алексић Ж.: *Криминалистика*, Загреб, 1990.
60. Водинелић, В.: *Криминалистика – откривање и доказивањ I*, Факултет за безбедност и друштвену самозаштиту, Универзитет Кирил и Методиј, Скопље, 1985.
61. Водинелић, В.: *Криминалистика I и II том*, Скопје, 1985.
62. Вујаклија, М.: *Лексикон страни ријечи и израза*, Београд, 2004.
63. Вуковић, С.: *Јавност рада полиције у сузбијању криминалитета*, Правни живот, бр.10/2005.
64. Гаћеша, Д.: *Полиција, организација, руковођење, надлежност*, Бања Лука, 1997.
65. Гаћеша, Д.: *Оперативни рад полиције на безбједносном сектору*, Бања Лука, 2001.
66. Greenstone, L., J.: *Communicating Effectively for Successful Hostage Negotiations and Crisis Intervention*, Journal of Police Crisis Negotiations, <http://www.Haworthpress.com/web/JPCN>
67. Giudicelli-Delage, G.: *La riposte penale contre la criminalite organisee en droit francais* in Manacorda, S.: (sous ka coordnation de), *Linfraction d organization criminelle en Europe (Allemagne – Espagne – Erance – Italie – Union Europeenne)*, Paris, 2002.
68. Грубач М.: *Законик о кривичном поступку са кратким објашњењима*, Службени гласник, Београд, 2002.
69. Грубач М.: *Могући правци развоја казненог законодавства после доношења Уставне повеље Србије и Црне Горе*, Казнено законодавство, организација и функционисање правосужа у Државној заједници Србија и Црна Гора, Београд, 2003.

70. Грубач, М.: *Основна питања југословенског преткривичног и претходног поступка*, Актуелна питања текуће реформе југословенског кривичног законодавства, Удружење за кривично право и криминологију Југославије, Београд, 1998.
71. Грубач М.: *О Неваљаним изворима сазнања из чл.83 ЗКП, њихов утицај на судску пресуду и о могућностима окривљеникове одбране против њих*, Одвјетник, бр. 9-10, Загреб, 1984.
72. Грубач М.: *Нове установе и нова ријешења у Закону о кривичном поступку СР Југославије*, Службени гласник, Београд, 2002.
73. Грубач, М.: *Поступак за дела организованог криминала*, Борба против организованог криминала - од постојећег законодавства до свеобухватне реформе, Институт за упоредно право, Београд, 2008
74. Guinchard, S., Buisson, J.: *Procédure penale*, 2e edition, Paris, 2002.
75. Gondouin, G., Rouxel, S.: *Les institutions juridictionnelles*, Grenoble, 2004..
76. Даунс, М.: *Реформа полиције у Србији, ка остваривању савремене и одговорне полицијеске службе*, Мисија ОЕБС у Србији и Црној Гори, Београд, 2007.
77. Davies, P.: "A Critical Look at Britain's Spy Machinery", Published in: *Studies in Intelligence*, Brunel University, UK, 2006.
78. Dean, J. Champion, George, E.: *Рад полиције у заједници*, Сасајево, 2003
79. Dressler, J.: *Understanding criminal procedure*, Matthew Bender, New York, 1997
80. Debove, F. – Hidalgo, R.: *Droit pénal et procédure pénale (Exercices Corrigés)*, Librairie general de Droit et de Jurisprudence, EJA – Paris, 2002
81. Дундовић, Д.: *Тајне полицијеске операције*, Информатор, Загреб, 2005.
82. Дамашка, М.: *Напомене о почетку кривичног поступка и почетне примјене процесне норме*, Зборник правног факултета у Загребу, бр. 1. Загреб, 1969.
83. Дамашка, М.: *Процесне посљедице употребе доказа добивених на недозвољени начин*, Наша законитост, 8р. 3-6, Загреб, 1960.
84. Deleuze, B.: *Le szteme anglais, in Delmas-Martz. (Sous la direction de), Procédurea penals d Europe (Allemagne et pаз de Galles, Belgique, France, italie)*, Paris, 1995.
85. Dixon, D.: *Law in Policing: Legal Regulation and Police Practies*, Oxford, 1997.
86. Donnedieu de Vabres, H.: *Traite de droit criminel et de legislation penale compare Deuxieme partie procedure riminelle*, TRoisieme edition, Paris, 1947.
87. Larhy, E.: *Encyclopedia of Law enforcement*, volume III: international, Master Bibliography, 1393.
88. Eisenberg, B.: *Beweisrech der stop, Specialkommentar*, 4. Auflage, Verlag, C. H. Beck, Munchen, 2002.
89. Игњативић, Ђ.: *Криминологија*, Полицијска академија, Београд, 1998.
90. Илић, Г.: Однос јавног тужилаштва и полиције у светлу новог Законика о кривичном поступку, Ревија за криминологију и кривично право, бр. 2-3/2011.
91. Илић, Г.: *Границе испитивања првостепене кривичне пресуде*, Београд, 2004.
92. Илић, Г.: *Нова овлашћења француске полиције у борби против организованог криминала*, Зборник радова са округлог стола: Положаји улогас полиције у преткривичном и претходном кривичном поступку, Београд, 2004.
93. Илић, Г.: *Одступање од неповредивости тајне писма и других средстава општења*, Ревија за криминологију и кривично право, бр. 1, Београд, 2003.
94. *Interception of Communications in the UK*, A Consultation paper, The Government s, 28 Septembar 1999.

95. Jacques Shore: *Intelligence Oversight and Review in Canada*, Published in: 'International Journal of Intelligence and Counterintelligence, Vol. 19., No. 3., Fall, 2006.
96. Jay, J., Ma, Z.: *Comparative analysis of exclusionary rules the United States, England, France, Germany, and Itali*, An International Journal of Police Stratgies & Management, 3/99.
97. Јовичић, Д.: *Улога полиције Републике Српске у имплементацији Дејтонског мировног споразума*, Бања Лука, 2005.
98. Јовичић, Д.: *Организација и надлежност полиције*, Бања Лука, 2008.
99. Joubert, С.: *National and International aspects of Undercover policing*, The Police journal, 1995.
100. Јурчевић, М., Хуремагић, Р.: *Улога тужилоца у истрази, са посебним освртом на надзор тужилоца над радом овлашћених службених лица*, Право и правда, број 1-2/04, Сарајево, 2004.
101. Јурина, М.: *Руковођење и организацијско понашање*, МУП РХ, Загреб, 1994.
102. Јурина, М., Јурковић, С., Пушљевић, М.: *Елементи организације полиције*, МУП РХ, Загреб, 1999.
103. Juy-Birmann, R.: *Lasysteme allemande, in Delmas-Mrty, M. (sous la direction de), Procedures penales d Europe (Allemagne, Angleterre et pays de Galles, Belgique, France, Italie)*, Paris, 1995.
104. Карас, Ж., Штрик, Д.: *Основни приказ организације и неких власти њемчке полиције*, Загреб, 2002.
105. Кештовић, Ж.: *Однос полиције с јавношћу*, Београд, 2000.
106. Кесић, Т.: *Положај осумњиченог у преткривичном поступку*, Београд, 2005.
107. Куних, П.: *Управно право општи и посебни дио*, Бања Лука, 2001.
108. Куних, П.: *Република Српска-Држава са ограниченим суверенитетом*, Бања Лука, 1997.
109. Куних, П.: *Тенденције у имплементацији Дејтонског мировног споразума*, Годишњак Правног факултета, Бања Лука, 2000.
110. Кулић Д.: *Овлаштено службено лице као субјекат истраге у кривичнопроцесном законодавству Босне и Херцеговине*, Правна ријеч, бр. 15/2008, Бања Лука, 2008.
111. Кулић Д.: *Активности овлашћених службених лица у истрази према ЗКП-у БиХ*, Безбједност, полиција и грађани бр. 2/05, Бања Лука, 2005.
112. Ковачевић, М.: *Организација и начин поступања радника милиције у обављању одређених послова службе безбедности*, Сремска Митровица, 1990.
113. Кривокапић, Б.: *Превенција криминалитета*, Београд, 2002.
114. Кривокапић, Б., Жарковић, М., Симоновић, Б.: *Криминалистика тактика*, Београд, 2003
115. Кривокапић, В.: *Криминалистика - Тактика 1-*, Полицијска академија, Београд, 2000.
116. Кривокапић, В.: *Криминалистика - Тактика 3 -*, Полицијска академија, Београд, 1997.
117. Кривокапић, В.: *Органи унутрашњих послова у спречавању и сузбијању криминалитета*, ВШУП, Београд, 1981.
118. Кривокапић, В.: *Превенција криминалитета*, Полицијска академија, Београд, 2002.
119. Крапац, Д.: *Закон о казненом поступку и други извори хрватског поступног права*, Загреб, 2002.

120. Крапац, Д.: *Сувремени претходни кривични поступак: настанак и главне значајке*, Наша законитост, бр. 2-3, Загреб, 1989.
121. Крапац, Д.: *Кривично процесно право, књига прва, треће измијењено и допуњено издање "Народне новине"*, Загреб, 2007
122. Крапац, Д.: *Кривично процесно право, књига прва, "Информатор"*, Загреб, 2000
123. Крапац, Д.: *Припремни стадиј кривичног поступка у компаративном праву*, Југословенска ревија за криминологију и кривично право, бр. 1-2/1983.
124. Крапац, Д.: *Поглед на неке важније одредбе новог хрватског казненог законодавста*. Хрватско летопис за казнено право и праксу (Загреб.), вол. 5, број 2/1998
125. Kleinknecht/Mezer-Gossner: *Strafprozessordnung mit GVG und Nebengesetzen*, 3. neubearbeitete Auflage, Verlag C. H. Beck, Munchen, 2004.
126. Козусев, А. Ф.: *Проблеми тужилачког надзора на поштовању закона у оперативно-истражној делатности*, Москва, 2001.
127. Лазин, Ђ.: *Прикривени иследнику кривичном поступку*, Правни живот број 9/2004
128. Лазин, Ђ.: *Улога органа унутрашњих послова према Закону о кривичном поступку*, Мјесто југословенског кривичног права у савременом кривичном праву, Српско удружење за кривично право, Београд, 2002.
129. Лукић, Т.: *Прикривени иследник*, Гласник адвокатске коморе број 10/2002
130. Layerges, С.: *La presumption d'innocence*, in Cabrillac, R., Frison Roche, M.-A., Revet, T(sous la direction de), *Libertes et droits fondamentaux*, 9e edition revue et augmentee, Paris, 2003.
131. Langui, J.: Lebrige, A.: *Histoire du droit penal II la procedure criminelle*, Paris, 1979.
132. Larguier, J.: *Procedure penale*, Onyieme edition, Paris, 2001.
133. Manacorda, S.: *La riposte penale contre la criminalite organsee dans le droit de l'Union Europeenne*, in Manacorda, S. (sous la coordination de), *L'infraction d'organization criminele en Europe (Allemagne – Espagne – France – Italie – Union Europeene)*, Paris, 2002.
134. Mawby, R.I: *Comparative Policing Issues: The British and American Experience in International Perspective*, London, 1990.
135. Матијевић, М., Митровић, Д.: *Тужилачка истрага у функцији ефикасног откривања тамне бројке криминалитета*, Правна ријеч, бр. 12/2007, Бања Лука, 2007.
136. Милетић, С.: *Полицијска етика*, Београд, 2003.
137. Милетић, С.: *Основи јавне безбедности – послови и начини рада*, ВШУП, Београд, 2004.
138. Милосављевић, Б.: *Људска права и полиција, стандарди њудских права за полицију*, Центар за антиратну акцију, Београд, 2004.
139. Милосављевић, Б.: *Овлашћења полиције и других државних органа за тајно прикупљање података: домаћи прописи и европски стандарди*, Демократски надзор над применом посебних овлашћења, Центар за цивилно- војне односе, Београд, 2008.
140. Милосављевић, Б.: *Наука о полицији*, Београд, 1997.
141. Милосављевић, Б.: *Увод у полицијске науке*, Полицијска акедемија, Београд, 1994.
142. Милосављевић, Б.: *Упоредни модели полицијске организације са посебним освртом на овлашћења полиције*, Београд, 1997.

143. Милутиновић, А.: *Процесни положај и улога државног тужоца у кривичном поступку према предлогу Законика о кривичном поступку*, Основне карактеристике предлога новог југословенског кривичног законодавства, Београд, 2002.
144. Миловановић, З.: *Недопуштени доказ у кривичном поступку земаља common law система*, Југословенска ревија за криминологију и кривично право, бр. 2, Београд, 1989.
145. Мусић, Е.: *Посебне истражне радње код откривања и доказивања трговине људима као облика организованог криминалитета у Босни и Херцеговини*, ФКН, Сарајево.
146. Никач, Ж.: *Полиција у заједници*, Криминалистичко – полицијска академија, Београд, 2007.
147. Палачков, Р.: *Спречавање и сузбијање криминалитета од стране полиције на локалном подручју (сектору)*, Криминалистичко – полицијска академија, београд, 2007.
148. Pradel, J., Corstens, G.: *Droit penal europenn*, 2e edition, Paris, 2002.
149. Pradel, J.: *Droit peanl compore*, 2e edition, Paris, 2002
150. Петровић, Б.: *Организовани криминал на Балкану*, Правна мисао, година XXXI, 1-2./2000.
151. Петровић, Б.: Мешко, Г.: *Криминологија*, Правни факултет Универзитета у Сарајеву, 2004.
152. Петровић, Б.: *Посебне истражне радње*, Правни савјетник, Правни факултет универзитета у Сарајеву, 2003.
153. Петровић, Б.: *Претресање стана и осталих просторија*, мјесечни стручни часопис „Правни савјетник“ број 11/2003, Издавач Центар на промоцију цивилног друштва, Сарајево.
154. Попара, В.: *Тајно праћење-нови аспекти*, Безбедност, МУП Републике Србије, 2/06.
155. Павишић, Б.; Модли, Д.: *Криминалистика*, Ријека, 1999.
156. Пена, У., Шикман, М.: *Сарадња полиције и тужилаштва у сузбијању криминалитрта*, Зборник радова "Спречавање и сузбијање савермених облика криминалитрта – III", Београд, 2008.
157. Радак, С.: *Процесни положај и улога органа унутрашњих послова према Предлогу Законика о кривичном постуку*, Основне карактеристике предлога новог југословенског кривичног законодавства, Београд, 2002.
158. Радуловић, Д.: *Ефикасност кривичног поступка и њен утицј на сузбијање криминалитета*, Реалне могућности кривичног законодавства у сузбијању криминалитета, Београд, 1978.
159. Радуовић, Д.: *Основне карактеристике предлога Законика о кривичном поступку*, Основне карактеристике предлога новог југословенског кривичног законодавства, Београд, 2000.
160. Ракочевић, В.: *Органи у унутрашњих послова у обезбеђивању доказа за кривични поступак*, Београд, 1999.
161. Rassat, M.-L.: *Traite de procedure penale*, Paris 2001.
162. Rassat, M.-L.: *Institutions judiciaries*, 2e edition, Paris, 1996.
163. Rassat, M.-L.: *Droit penal et procedure penale*, Paris, 1986.
164. Ристић, П.: *Упоредни политички системи*, Београд, 1983.
165. Roxin, C.: *Strafverfahrensrecht*, 22 Auflage, Munchen, 2002.

166. Recommendation Rec(2000)19 of the Committee of Ministers to member states on the role of public prosecution in the criminal justice system (*Adopted by the Committee of Ministers on 6 October 2000 at the 724th meeting of the Ministers' Deputies*). <http://www.legislationline.org/legislation.php?tid=105&lid=5248>
167. Savona, E. U.: *La regulation du marche criminal*, in Marcel Leclerc (sous la direction de), *La criminalite organisee*, Paris, 1996.
168. Salas, D.: *Le role du juge in Delmas Marty, M.* (sous la direction de), *Procedures penales d Europe (Allmagne, Angleterre et pays de Galles, Belgique, France, Italie)*, Paris, 1995.
169. Соковић, С.: Ново казнено законодавство и међународни стандарди - забрана тортуре, мучења, нехумани и понижавајући поступци и кажњавањ, У: Радовановић, Д. (ур.). *Ново казнено законодавство: дилеме и проблеми у теорији и пракси*. Београд: Институт за криминолошка и социолошка истраживања; Земун: Виша школа унутрашњих послова, 2006, стр.
170. Стевановић, О.: *Руковођење у полицији*, Полицијска академија, Београд, 2003.
171. Стајић, Љ.: *Основи безбедности*, Београд, 2004.
172. Сачић Жељко: *Сузбијање организованог криминалитета у Републици Хрватској*, Загреб, 2005.
173. Сијерчић- Чолић, Х., Вулета Д., Хаџиомерагић М.: Коментар Закона о кривичном поступку, ОСЦЕ- Уред за демократизацију, Сарајево, 1999.
174. Симовић, М.: Практични коментар Закона о кривичном поступку Републике Српске, Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука, 2005.
175. Симовић М., Симовић В.: Онеким карактеристикама новог концепта истраге у Босни и Херцеговини, Криминалистика у теорији и пракси, ВШУП Бања Лука 2005.
176. Симовић, М.: О неким аспектима у функционисању новог кривичнопроцесног законодавства БиХ, Нове тенденције у савременој науци и наше кривично законодавство, Златибор, 2005.
177. Симовић М: Кривични поступак у БиХ – Збирка закона о кривичном поступку „Привредна штампа“ Сарајево, 2004.
178. Симоновић, Б.: Рад полиције у заједници (community policing), Бања Лука, 2006.
179. Симоновић, Б.: Улога полиције у превенцији криминала на нивоу локалне заједнице, „Безбедност“, број 1/2001, Београд, 2001.
180. Симоновић, Б.: Криминалистика, Правни факултет у Крагујевцу, Институт за правне и друштвене науке, Крагујевац, 2004.
181. Симоновић, Б. Шикман, М.: Нека искуства у реализацији тужилачког концепта истраге у Републици Српској, Правни живот, бр. 10 том II, Удружење правника Србије, Београд, 2009.
182. Schlüchter, E.: *Strafprozessrecht, Kernwissen*, 2. Aufl. C. Heymanns, 1995
183. Schroeder, F.C.: *Strafprozessrecht*, 2. Aufl., C. H. Beck, München, 1997
184. Scherp D.: *Полицијска сарадња са информаторима, резултати емпиријског истраживања*, Избор из сатрних часописа, Загреб.
185. Тадић, Љ.: *Наука о полицији*, Рад, Богред, 1988.
186. Terrill, J., R.: *World Criminal Justice Systems*, Cincinnati, 1997.
187. Тегелтија, М.: *Тужилачка истрага, Безбједност, полиција и грађани* бр. 1/05, Бања Лука 2005.

188. Trechsel, S.: *Human Rights in Criminal Proceedings*, Oxford, "Oxford University Press", 2005
189. Томић, М.: *Прислушкивање, наши прописи и европски стандарди*, Казнено законодавство, организација и функционисање правосуђа у Државној заједници Србија и Црна Гора, Београд, 2003.
190. Томашевић, Г., Глушчић, С.: *Нека питања примјене посебних извидних мјера предвиђених чл. 180.-182. ЗКП*, Хрватска правна ревија, Загреб, 2001.
191. Trojanovic, R., Vucquerooux, B.: *Community Policing: How to Get Started*, Cincinnati: Anderson Publishing Company, 1990.
192. The Regulation of Investigatory Powers (Covert Human Intelligence Sources: Code of Practice) Order 2002
193. Talk, P. The Relationship Between Public Prosecutors and the Police in the member states of the Council of Europe, Conference of Prosecutors General of Europe 6th Session, Budapest, 29-31 may 2005
194. UNITED NATIONS Office on Drugs and crime, EWG Special Investigative Techniques UNODC Vienna, 22-24. avgust 2005., Завршне препоруке о контролисаним испорукама и прикривеним операцијама.
195. Friesen i dr.: *English Criminal Justice*, Birmingham- England.
196. Фејш, И.: *Одговорност прикривеног истражника и његове „жртве“ за извршено кривично дело*, Правни факултет у Новом Саду, Зборник радова, Нови Сад, 2006.
197. Fitzgerland, G. D.: *Informants and Undercover Investigation*, A Practical Guide to Law, policy and Procedure, CRC Press, Boca Raton Lo криминалистичка становишта.
198. Fisher, R., Ury, W.: *Getting to Yes, European Police Systems*, The Century Co, New York, 1915.
199. Фејш, И.: *Преткривични поступак и овлашћења полиције у новом ЗКП*, Гласник Адвокатске коморе Војводине, Часопис за правну теорију и праксу, Београд, 2003.
200. Fosdik, R.: *European Police System*, New York: The Century, 1915.
201. Хајек, Ф.: *Поредок слободе*, Глобал Бук, Нови Сад, 1998.
202. Hage, A.: *La systeme judiciaire americain*, Paris, 2000.
203. Hunerfeld, P.: *La phase preparatoire de proces en Republique Federale d Allegman, in la phase preparatoire au process penal en droit compare*, Actes du Seminare International organize par l Institut Superieur International de Sciences Criminales de Syracuse et tenu a Noto (Italie) 26 septembre – 1 octobre, Revue international de droit penal, paris, 1985.
204. Халиловић, Х.: *Прикривени истражитељ-криминалистички и правни приступ*, ФКН Сарајево, 2003.
205. Champion, B.: "Subreptitions aircraft in transnational covert operations", International Journal of Intelligence and Counterintelligence, Volume 11, Issue 4., Winter 1998.
206. Царевић, М.: *Рат у Бих – нова појава у историји ратова*, Српска правна мисао, Бања Лука, 2003.
207. Carvel – Swingen, G.: *Criminal law and Procedure*, London, 1970
208. Циглер, С.: *Рационализација кривичног поступка у упрошћене процесне форме*, Нови Сад, 1998.
209. Cedras, P., Maistre du Chambon, P: *Procedure penale*, 3e, edition, paris, 2001.
2010. Cox, S., M.: *Plice: Practices, Perspectives, Problems*, Boston: Allyn and Bacon, 1996.

211. Цветковић, Д.: *Управљање организационом трансформацијом полиције у функцији европских интерграција*, Економск и факултет Универзитета у Београду, Београд, 2010.
212. Цветковски Г.: *Информатор и агент провокатор – Sui Generis институт*, Скопје, Безбедност, број XXXIII, 1993
213. Цвитан, Д.: *Нека питања везана уз provedбу посебних извидних мјера из чланка 180. ЗКП у пракси*, Уред за сузбијање корупције и организираног криминала. Загреб, 2006.
214. Council Framework Decision of 13 June 2002 on joint investigation teams, *Official Journal L 162*, 20/06/2002 P. 0001 -0003
215. Conte Ph. et Maistre, du Chambon P., *Procédure pénale*, Masson, 4^e éd., 2002
216. Чубански, М.: *Научни и практични коментар Законика о судском и кривичном поступку*, Краљвине Југославије, Београд, 1933.
217. Чупић, Е., М., Тумала, Р. М. В.: *Савремено одлучивање – метода и примена*, Научна књига, Београд, 1991.
218. Шкондрић, В.: *Полицијска тактика*, Бања Лука, 2003.
219. Шикман, М., Пена, У.: *Сарадња полиције и тужилаштва у сузбијању криминалитета*, Зборник радова "Спречавање и сузбијање савремених облика криминалитета – III", Београд, 2008.
220. Шикма, М., Бајичић, В.: *Лишење слободе и задржавање од стране полицијског органа – полицијских службеника*, Правна ријеч, Удружење правника Републике Српске, Бања Лука, 2010.
221. Шкулић, М.: *Коментар законика о кривичном поступку*, Службени гласник, Београд, 2007.
222. Шкулић, М.: *Законско решење и нека спорна питања*, Безбедност, Часопис Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Београд, 3/ 2005.
223. Шкулић, М.: *Прикривени иследник — законско решење и нека спорна питања*, Безбедност број 3/2005
224. Шкулић, М.: *Основне феноменолошке одлике организованог криминалитета и специјалне истражне технике у функцији његовог сузбијања*, Казнено законодавство и превенција криминалитета, Зборник, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, 2008.
225. Шкулић, М.: *Степеновање сумње и доказна начела у кривичном поступку*, Ревизија за криминологију и кривично право, Београд, 2009.
226. Wayne, R. La F., Jerold, H. I., Nancy, J. K.: *Criminal Procedure*, Third Edition, West Group, St.Paul, Minn., 2000

Б. ЗАКОНСКИ И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ

1. Законик о кривичном поступку Србије ("Сл. Лист СРЈ", бр.70/2000 и 68/02 и "Сл.гласник РС", бр.58/04, 85/05, 115/05, 49/07, 20/09, 72/09 и 76/2010)
2. Закон о кривичном поступку Босне и Херцеговине, ("Службени гласник Босне и Херцеговине, број 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/05, 76/06, 27/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09).
3. Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 83/06 и 98/06).
4. Закон о полицији РС ("Сл. гласник РС", бр. 101/05).
5. Закон о одговорности за кршење људских права ("Сл. гласник РС", бр. 58/03).

6. Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (" Сл. гласник РС", бр. 85/05).
7. Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку (" Сл. гласник РС", бр. 85/05).
8. Закон о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала ("Сл. гласник РС", бр. 61/05).
9. Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала (" Сл. гласник РС", бр. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 45/05 и 61/05).
10. Правилник о полицијским овлашћењима (" Сл. гласник РС", бр. 54/06).
11. Упутство о полицијској етици и начину обављања послова полиције (" Сл. гласник РС", бр. 41/03).
12. Закон о кривичном поступку Брчко Дистрикта (" Службене новине БД" бр. 10/03., 48/2004).
13. Закон о сузбијању организованог и најтежих облика привредног криминала ("Службени гласник Републике Српске," бр. 37/06 и 69/06).
14. Закон о кривичном поступку Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 50/03, 111/04, 115/04, 68/07, 119/08).
15. Закон о кривичном поступку Босне и Херцеговине (" Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/05, 76/06).
16. Закон о кривичном поступку Републике Српске (" Службени гласник Републике Српске", бр. 50/03, 111/04, 115/04, 68/07).
17. Закон о кривичном поступку Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ", бр. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07 и 15/08).
18. Закон о полицијским службеницима Републике Српске (" Службени гласник републике Српске", бр. 43/10).
19. Упутство о поступању и сарадњи ОСЈ и Тужилаштва у провођењу радњи доказивања.
20. Коментари закона о кривичном поступку у Босни и Херцеговини, Савијет/Вијеће Европе и Европска Комисија, Сарајево, 2005.
21. Коментари кривичних закона у БиХ (Бабић, М., Филиповић, Љ., Марковић, И. и Рајић, З.), Савјет Европе и Европска комисија, Сарајево, 2005.
22. Коментари закона о кривичном поступку у Босни и Херцеговини, Савијет/Вијеће Европе и Европска Комисија, Сарајево, 2005.
23. Коментар Европске конвенције о људским правима према пракси у Босни и Херцеговини и Страсоургу – Харланд Цхристофхер, Ралпх Роцхе и Еккхард Страусс, издавач Графичар промет Сарајево 2003
24. Коментар Закона о кривичном поступку – др. Хајрија Сијерчић Чолић, Драшко Вулета, Малких Хадиомерагић - ОСЦЕ, Уред за демократизацију Сарајево 1990
25. Група аутора-Коментари Закона о кривичном / казненом поступку у БиХ 2005.
26. Група аутора – Модул и Кривична област, Истражни поступак, ВТСВ БиХ и ЦЕСТ ФБиХ, и ЦЕСТ РС, Сарајево, јануар 2006.
27. Упутство о професионалним основама за сарадњу између државне агенције за истраге и заштиту и тужилаштва БиХ у откривању и кривичном гоњењу починилаца кривичних дјела од 12. 10.2005.
28. Меморандум о разумијевању између државне агенције за истрагу и заштиту и Тужилаштва БиХ о сарадњи у области кривичних истрага тешких повреда

међународног хуманитарног права и Упутство о професионалним основама за сарадњу државне агенције за истрагу и заштиту и Тужилаштва БиХ у откривању и кривичном гоњењу починилаца кривичних дијела, потписан у Сарајеву 12.10.2005.године.

29. Изводи из судске праксе Европског суда за људска права вијеће Европе, издавач Сорош фондација, Фонд отворено друштво, Сарајево 2001. године, Избор одлука, Врховни суд Републике Хрватске, Народне новине, Загреб, Избор судске праксе, Глосарију, Београд,
30. Незаконити докази у казненом оступку – исказ окривљеника и техничке снимке чињеница, Министарство правосуђа РХ, Правосудна академија, јануар 2005.

10. Име ментора, са образложењем

Имајући у виду предмет предложене докторске дисертације, уз уважавање предлога кандидата, Комисија предлаже да се за ментора одреди проф. др Станко Бејатовић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, за ужу кривичноправну научну област, предмет Кривично процесно право.

11. Научна област дисертације

Предмет истраживања је комплексан, с обзиром да се његовим проучавањем бави већи број научних дисциплина, међу којима су првенствено кривично процесно право и криминалистика. Ако се пође од тога да је кривично процесно права наука која за свој предмет проучавања има, поред осталог, и методе и средства откривања и доказивања кривичних дела и привођења кривичној одговорности њихових извршилаца очигледна је предметна припадност предложене теме докторске дисертације управо овој научној дисциплини. Ако се овоме дода и чињеница да поступак откривања и доказивања а потом и суђења због извршеног кривичног дела мора да тече у складу са нормама националног законодавства (пре свега ЗКП) а не произвољно, онда је припадност теме дисертације овој научној дисциплини још неспорнија. Такође, ако се има у виду и то да је успех органа откривања и расветљавања кривичних дела у не малом зависан и од стручности лица који предузимају радње откривања и доказивања, онда се може рећи да предложена дисертација може бити веома значајан извор сазнања за ове субјекте. Осим кривичног процесног права, у изради докторске дисертације биће неопходна и знања криминалистике, и то у делу који се односи на познавање криминалистичко-тактичких мера и радњи откривања и доказивања кривичних дела. У осталом ове две научне дисциплине када је реч о теми дисертацији стоје у нераскидивој вези. Поред ове две научне дисциплине још две научне области (кривичноправног карактера) су од неспорног значаја за израду ове дисертације. То је Кривично права и Међународна кривично-правна помоћ и сарадња као, сегмент међународног кривичног права као инструмента успешности борбе против криминалитета с међународним обележјем, што такође потврђује интердисциплинарни карактер предмета истраживања.

12. Научна област чланова комисије

Одлуком Стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу формирана је Комисија за оцену подобности теме докторске дисертације кандидата Велибора Бајичића, у саставу:

1. Проф. др Станко Бејатовић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, за ужу кривичноправну научну област, на предмету Кривично процесно право,

2. Проф. др Снежана Соковић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, за ужу кривичноправну научну област, на предмету Кривично право,

3. Проф. др Горан Илић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Београду, за ужу кривичноправну научну област, на предмету Кривично процесно право .

Сви чланови комисије баве се научно-истраживачким радом у кривичноправној научној области.

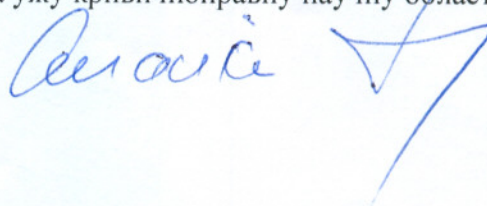
Закључак Комисије

Полазећи од изнесеног, Комисија је мишљења да је тема прецизно дефинисана и да у Републици Србији, а и шире, није довољно истраживана. Уз то, тема је изузетно актуелна и у складу је са савременим тенденцијама у Кривичном процесном праву и Криминалистици и захтевима друштва за проналажење мера за што адекватније откривање и доказивање кривичних дела и њихових учинилаца а тиме и за још адекватнију борбу против криминалитета уопште. Имајући у виду приложени концепт рада и списак предложене литературе која ће бити коришћена у истраживању, као и досадашњи рад кандидата, Комисија сматра да је кандидат Велибор Бајичић способан да предложеној тему обради квалитетно, у складу са свим захтевима рада овог карактера.

На основу свега изложеног, Комисија сматра да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета у Крагујевцу да, у том смислу, донесе одлуку којом се кандидату Велибору Бајичићу одобрава израда докторске дисертације под називом "Полиција као субјекат откривања и доказивања кривичних дела".

Комисија

Проф. др Станко Бејатовић,
редовни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
за ужу кривичноправну научну област



Проф. др Снежана Соковић,
редовни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
за ужу кривичноправну научну област



Проф. др Горан Илић,
ванредни професор
Правног факултета Универзитета у Београду,
за ужу кривичноправну научну област

